

პირების ფსიქოლოგიური მახასიათებლებზე დამოკიდებულია მმართველობით ციკლში საჭირო ინფორმაციის მოპოვებისა და წარმოების პროცესი. შესაბამისად ამ პროცესს გააჩნია ფსიქოლოგიური განზომილება. ეს შეუძლებელია შეფასდეს რომელიმე ცალკეული მაჩვენებლით, რამდენადაც ადამიანის ქცევის წინასწარ განსაზღვრა პრინციპში მიუღწეველია.

შეუძლებელია გამოვავლინოთ ფორმალური დამოკიდებულება, რომელიც ახასიათებს ინფორმაციული უზრუნველყოფის ფსიქოლოგიურ კომპონენტს. მნიშვნელოვანია გავიგოთ, რომ სხვადასხვა ადამიანები მოიხმარენ და ამზადებენ ინფორმაციას სხვადასხვა მეთოდებით. ბუღალტრული აღრიცხვის თეორიისა და პრაქტიკის განვითარება შეუძლებელია განხილული პრობლემის დეტალური დამუშავების გარეშე. თანამშრომლების ფსიქოლოგიური ტესტირება, რომელიც გვაძლევს შესაძლებლობას მივიღოთ ინფორმაცია მართვაში მონაწილე პირთა ფსიქოლოგიური ტიპი შესახებ, იძლევა ბუღალტრული საქმიანობის ეფექტიანობის არსებითი ამაღლების შესაძლებლობას.

სახელმწიფო შესყიდვების მართვის სრულყოფა ელექტრონული ტენდერების გამოყენებით

მურთაზ მაღრაძე

ე.მ.დ., პროფესორი

თეიმურაზ გოგნაძე

თსუ დოქტორანტი

ტენდერი (tender) ინგლისური სიტყვაა და ნიშნავს ვაჭრობას, კონკურსს.¹ სხვადასხვა ქვეყნებში სიტყვები “ტენდერი” და “კონკურსი” ერთი და იგივე მნიშვნელობით აღიქმება. როგორ გაჩნდა ტენდერი? ტენდერების სისტემა?

სახელმწიფო, რომელიც ახორციელებს საზოგადოების სამართლებრივ დაცვას, ნაციონალურ უსაფრთხოებას, ჯანდაცვას, განათლებას და ა.შ., სარგებლობს უფლებით ბიუჯეტის ხარჯზე უზრუნველყოფის სახელმწიფო და მუნიციპალური დაწესებულებები მათი ნორმალური მუშაობის უზრუნველსაყოფად საჭირო რესურსებით. სახელმწიფო მოხელეებმა საბიუჯეტო სახსრების მაქსიმალურად ეფექტურად გამოყენებისათვის მიმართეს ტენდერების ჩატარების პრაქტიკას სახელმწიფო შესყიდვებზე. ტენდერები გვაძლევს საშუალებას ავირჩიოთ მასში მონაწილეებიდან ისეთები, რომლებიც საუკეთესო ფასებით, ხარისხიანი საქონლითა და მომსახურებით უზრუნველყოფს დამკვეთ ორგანიზაციას.

სახელმწიფო შესყიდვების სფეროში განხორციელებული რეფორმის შედეგად, 2010 წლის 1 დეკემბრიდან ტენდერები მხოლოდ კონკურენციისა და სახელმწიფო შესყიდვების ერთიანი ელექტრონული სისტემის მეშვეობით ტარდება.²

რეფორმის მიზანი: სახელმწიფო შესყიდვების პროცედურების გამარტივება, ტენდერში მონაწილეობასთან დაკავშირებული ხარჯების მინიმიზაცია, სახელმწიფო სახსრების გამჭვირვალე ხარჯვის უზრუნველყოფა, შესყიდვების პროცესში კონკურენციის გაზ-

1 <http://nesmeeva.narod.ru/direktor/tender.htm>., Анна Нечмеева, март 2005 г

2 www.procurement.gov.ge-სიახლეები(პირველი დეკემბრიდან სახელმწიფო შესყიდვები მხოლოდ ერთიანი ელექტრონული სისტემით ჩატარდება. 30 ნოემბერი 2010 წელი).

რდა, სატენდერო პროცედურებში სუბიექტური გადაწყვეტილების მაქსიმალურად აღმოფხვრა.

სახელმწიფო შესყიდვების ელექტრონულ სისტემაზე გადასვლის შედეგად:

ა). გაუქმდა სატენდერო მოსაკრებელი და 200 ლარის ნაცვლად ტენდერში მონაწილეობის საფასური 50 ლარი გახდა. მნიშვნელოვნად მცირდება დროის, მატერიალური რესურსებისა და სხვა ლოჯისტიკური ხარჯები. აღმოიფხვრა ტენდერში მონაწილე კომპანიების (განსაკუთრებით რეგიონებში) გეოგრაფიულ უთანასწორობასთან დაკავშირებული პრობლემები.

ბ). სატენდერო წინადადებების წარდგენისას აღარაა სავალდებულო ყველა მონაწილის მიერ სხვადასხვა ადმინისტრაციული ორგანოდან (საგადასახადო ორგანოები, საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტო, სასამართლო და სხვ.) შესაბამისი ცნობების წარდგენა. აღნიშნული დოკუმენტების წარდგენის ვალდებულება ექნება მხოლოდ იმ პრეტენდენტს, რომელთანაც უნდა დაიდოს სახელმწიფო შესყიდვის შესახებ ხელშეკრულება.

გ). პრეტენდენტების შეფასება ხდება მხოლოდ ობიექტური და თვლადი კრიტერიუმით - ფასის მიხედვით, სხვა კრიტერიუმები (ხარისხი, მინოდების ვადა, გამოცდილება და სხვა) უნდა აკმაყოფილებდეს შემსყიდველის მიერ წინასწარ დადგენილ მოთხოვნებს.

დ). ხდება ელექტრონული ტენდერის ჩატარების მინიმალური სავალდებულო ზღვარის სულ ცოტა 20-ჯერ დაწევა, რაც უზრუნველყოფს სახელმწიფო შესყიდვების განხორციელებას მაქსიმალურად გამჭვირვალე და კონკურენტულ გარემოში.

ე). იქმნება სახელმწიფო შესყიდვებთან დაკავშირებული დავების განმხილველი საბჭო, რომლის მეშვეობით მოხდება სამოქალაქო საზოგადოების პარიტეტული ჩართვა შესყიდვებთან დაკავშირებული დავების გადაწყვეტაში.

რა თქმა უნდა ტენდერების ელექტრონული ფორმით ჩატარება უდიდესი წინგადადგმული ნაბიჯია, მაგრამ განსაკუთრებული მნიშვნელობა მაინც ენიჭება ფასს. ჩვენს მიერ შემოთავაზებულ მეთოდში ფასი არაა ერთადერთი კრიტერიუმი და ყველა მათგანს აქვს გადამწყვეტი მნიშვნელობა, რასაც ვერ ვიტყვით კონკურენციისა და სახელმწიფო შესყიდვების ერთიანი ელექტრონული

სისტემით ჩატარების შემთხვევებში. ასევე ჩვენს მიერ ტენდერების ჩასატარებლად შემოთავაზებული სისტემა გამოსადეგია არა მარტო სახელმწიფო ბიუჯეტზე მყოფი სუბიექტებისათვის, არამედ ნებისმიერი საკუთრების ფორმის წარმოება-დანესხებულებებისათვის.

ჩვენი მიზანია შემსყიდველ ორგანიზაციებში ტენდერების ჩატარება მოხდეს ელექტრონული ფორმით ჩვენს მიერ შემუშავებული ელექტრონული სისტემის საშუალებით, ხოლო ტენდერების შედეგები და სატენდერო დოკუმენტაცია გადაეგზავნოს კონკურენციისა და სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს ელექტრონული ფორმით, რაც მას საშუალებას მისცემს განახორციელოს უშუალოდ თავისი მოვალეობა-კონტროლი მის დაქვემდებარებაში მყოფი წარმოება-ორგანიზაციებისათვის სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოყოფილი თანხის ეფექტიანად გამოყენების მიზნით.

ჰორგანიზაციის ბიუჯეტის დამტკიცების შემდეგ ხდება შესყიდვების გეგმის პროექტის შედგენა საფინანსო დეპარტამენტის შესყიდვების განყოფილების მიერ სტრუქტურული ერთეულებიდან წარმოდგენილი მოთხოვნების საფუძველზე.

ჩვენს მიერ შემუშავებული ელექტრონული შესყიდვების სისტემა უზრუნველყოფს საკმარის გამჭვირვალობას, ტენდერში გამარჯვებულის გამოვლენისას ობიექტურობის, სამართლიანობის დაცვას და, რაც მთავარია, დამკვეთმა მომწოდებლისგან მიიღოს მისთვის მისაღებ ფასში ხარისხიანი საქონელი ან მომსახურება.

შემსყიდველ ორგანიზაციებსა და სანარმოებში ტენდერის ჩასატარებლად ინფორმაციის დროული და ხარისხიანი მომზადება მნიშვნელოვნად ზემოქმედებს ტენდერის ჩატარების ხარისხზე. ჩვენს მიერ შემუშავებული იქნა¹:

1. შემსყიდველი ორგანიზაციის სტრუქტურული ერთეულების მიერ საქონლის, სამუშაოების, მომსახურების შესაძენად საჭირო განაცხადის ელექტრონული ფორმა (**ფორმა-1 ტდ**), მისი შევსებისა და შემსყიდველი ორგანიზაციის შესყიდვების განყოფილებაში გადაცემის მეთოდიკა;

2. შემსყიდველი ორგანიზაციის (ივ. ჯავახიშვილის სახელო-

¹ გოგნაძე თ. სატენდერო დავების ელექტრონული ფორმირება. ჟურნალი "ეკონომიკა და ბიზნესი", 2011, №6.

ბის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი) სტრუქტურული ერთეულების კლასიფიკატორი და მისი გამოყენების ინსტრუქცია;

3. მონაცემთა ბაზების მართვის სისტემა **Access 2007** საფუძველზე- განაცხადების მონაცემთა ბაზა, რომელიც აუცილებელია სატენდერო დავალების ავტომატიზებული ფორმირებისთვის;

4. შემსყიდველი ორგანიზაციის (ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი) შესყიდვების განყოფილების ვებ-გვერდი.

ფორმა-1ტდ წარმოადგენს მონაცემთა ბაზის “მატერიალურ-ტექნიკური რესურსები”-ს **Access**-ის საბაზო ცხრილს და იგი შეესაბამება უნდა იქნეს **Web-ზე** განთავსებული ინსტრუქციის მიხედვით.

ფორმა-1ტდ

№	კლასი	ქვეკლასი	მარკა	ზომის ერთეული	რაოდენობა	არჩეულია შესაძენად	უკვე შეძენილია	ქვედანაყოფი	მოთხოვნი	მოთხოვნის თარიღი	პასუხისმგ. პირი	ჯ	ღირებულება	მოთხოვნის თარიღი
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

ფორმა-1ტდ-ის შევსებისათვის აუცილებელია ვისარგებლოთ **Web**-გვერდზე განთავსებული დანართი №1-ით, სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს თავმჯდომარის №7 ბრძანებით 2010 წლის 20 სექტემბერს დამტკიცებული შესყიდვების ობიექტების ერთგვაროვნების დადგენის წესით ანუ ესაა ევროკავშირის **EC N213/2008** დირექტივით გათვალისწინებული შესყიდვების ერთიანი ცნობარი (**Common Procurement Vocabulary-CPV**), რომელიც ადგენს სახელმწიფო შესყიდვის ობიექტების ერთიან სისტემას და მიზნად ისახავს შემსყიდველი ორგანიზაციების მიერ შესყიდვის ობიექტის აღწერისას გამოყენებული მითითებების სტანდარტიზაციას.

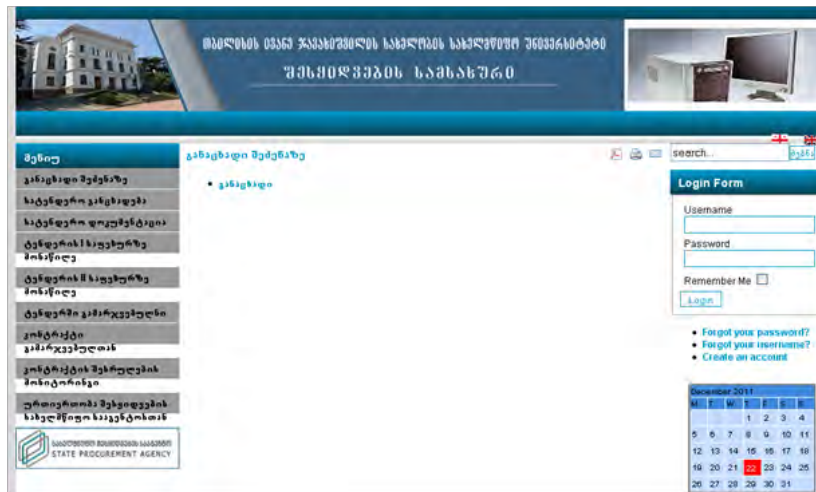
შესყიდვების განყოფილება $A_1, A_2, \dots, A_n$ ქვედანაყოფებს

(**ფაკულტეტებს**, ინსტიტუტებს, სამეცნიერო-კვლევით ლაბორატორიებს) შესავსებად უგზავნის **ფორმა-1ტდ**-ს ონლაინ რეჟიმში. ავსებენ რა **Web**-გვერდზე განთავსებული ინსტრუქციის მიხედვით **ფორმა-1ტდ**-ს ქვედანაყოფების ხელმძღვანელები, ხელმოწერის შემდეგ უგზავნიან მას ადმინისტრაციის ხელმძღვანელს, ეს უკანასკნელი კი შესყიდვების განყოფილებას. შესყიდვების განყოფილების ხელმძღვანელი უკვე ყველა ქვედანაყოფიდან მიღებულ მოთხოვნებს იხილავს ორგანიზაციის მენეჯერთან ერთად თუ როგორ უნდა მოხდეს განაცხადებში მითითებული მოთხოვნების დაკმაყოფილება. აქ ხელმოწერებში იგულისხმება ელექტრონული ხელმოწერა, რომელიც დღესდღეობით ყველაზე უსაფრთხოა და ფართოდ გამოიყენება ელექტრონულ კომუნიკაციებში ინფორმაციის გადაცემისას, გამოირჩევა საიმედოობის მაღალი ხარისხით.

ორგანიზაციის მენეჯერი ახდენს ქვედანაყოფებიდან შემოსული მოთხოვნების კორექტირებას. ქვედანაყოფების სპეციფიკიდან და მათ მიერ შესასრულებელი სამუშაოს მოცულობიდან გამომდინარე მენეჯერი (იგულისხმება ორგანიზაციის ხელმძღვანელი და მის მიერ არჩეული რამდენიმე ექსპერტის ჯგუფი) მოთხოვნებში მითითებულ რაოდენობას აკმაყოფილებს მთლიანად, აკმაყოფილებს ნაწილობრივ ან არ აკმაყოფილებს. ამისათვის ცხრილი **Request**-ის შესაბამის სვეტში ჩაინერება „0“ (დაკვეთა არ არის დაკმაყოფილებული), „1“- დაკვეთა ამორჩეულია დასაკმაყოფილებლად, „2“-დაკვეთა სრულად არის დაკმაყოფილებული. ყველა სტრუქტურული ერთეულიდან მიღებული დაკვეთების მონაცემთა ბაზაში “მატერიალურ-ტექნიკური რესურსები” ჩამატების შემდეგ უნდა დაიბეჭდოს შემსყიდველი ორგანიზაციის ქვედანაყოფებიდან მიღებული დაკვეთების სრული სია.

სტრუქტურული ერთეულებიდან მიღებულ შეკვეთათა რაოდენობის დაზუსტების შემდეგ ფორმირდება სატენდერო დავალება. შემსყიდველი ორგანიზაცია მზადაა ტენდერის გამოსაცხადებლად და სატენდერო კომისია იღებს გადაწყვეტილებას ტენდერის გამოცხადების თარიღებთან დაკავშირებით. როგორც ზემოთ ავლნიშნეთ ტენდერით განსაზოცილებელი შესყიდვებისათვის ჩვენ შევქმენით თბილისის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის შესყიდვების სამსახურის ვებ-გვერდი

www.spatest.tsu.ge, რომელიც მოიცავს ინფორმაციას ტენდერის გამოცხადებისა და მიმდინარეობის შესახებ.¹

ვებ-გვერდზე განთავსებულია შემდეგი სახის ინფორმაცია:

1. განაცხადი შექმნაზე;
2. სატენდერო განცხადება;
3. სატენდერო დოკუმენტაცია;
4. თსუ სტრუქტურა;
5. თსუ-კლასიფიკატორი;
6. CPV კოდები;
7. შემოთავაზება;
8. მომწოდებელი.

მენიუში “განაცხადი შექმნაზე” მოთავსებულია ინფორმაცია, რომელშიც საფინანსო დეპარტამენტი თხოვნით მიმართავს შესაბამის პროფილურ სტრუქტურულ ერთეულებს უზრუნველყონ ტენდერის გამოსაცხადებლად საჭირო ინფორმაციის მომზადება და წარმოდგენა. სწორედ ამის შემდეგ ხდება ფორმა-1ტდ-ის

¹ გოგნაძე თ. ონლაინ რეჟიმში სახელმწიფო შესყიდვების მართვის სისტემის ფუნქციონირების საკითხისთვის. ჟურნალი “ეკონომიკა”, 2011, №11-12.

აიზნაღი, მანქანები, მარკაბრენდი

შევსება და შესყიდვების განყოფილებაში გადაცემა, ხოლო მენიუში “სატენდერო განცხადება” უნდა მიუთითოთ:

1. ტენდერის ტიპი;
2. სატენდერო განცხადების ნომერი;
3. ტენდერის გამოსაცხადების თარიღი;
4. სატენდერო წინადადებების მიღების დაწყების თარიღი და დრო;
5. სატენდერო წინადადებების მიღების დამთავრების თარიღი და დრო;
6. შესყიდვის სავარაუდო ღირებულება(ლარებში) დღგ-ს ჩათვლით;
7. შესყიდვის კატეგორია CPV კოდების მითითებით;
8. ინფორმაცია საკონტაქტო პირების შესახებ.

საკვალიფიკაციო მოთხოვნებს განსაზღვრავს შემსყიდველი ორგანიზაცია. ჩვენს შემთხვევაში იგი უნდა შეიცავდეს შემდეგ ცნობებსა და ინფორმაციას:

1. იურიდიული პირისათვის:
  - ა) ამონაწერი მენარმეთა და არასამენარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირების რეესტრიდან;
  - ბ) ცნობა მენარმეთა და არასამენარმეო (არაკომერციული) იურიდიულ პირთა რეესტრიდან იმის შესახებ, რომ არ ხორციელდება იურიდიული პირის რეორგანიზაცია ან ლიკვიდაცია;
  - გ) ცნობა უფლებამოსილი ორგანოდან იმის შესახებ, რომ იურიდიული პირის მიმართ არ მიმდინარეობს გადახდისუუნარობის საქმის წარმოება.
2. ფიზიკური პირისათვის:
  - ა) პირადობის დამადასტურებელი დოკუმენტის ასლი;
  - ბ) რეგისტრაციის დამადასტურებელი დოკუმენტი უფლებამოსილი ორგანოდან;
  - გ) ცნობა უფლებამოსილი ორგანოდან მასზედ, რომ ფიზიკური პირის მიმართ არ მიმდინარეობს გადახდისუუნარობის საქმის წარმოება.

შესყიდვის ობიექტის ტექნიკური პარამეტრები, რომლებსაც ფასების ცხრილსაც უწოდებენ მიენილება მწარმოებელი ქვეყნის მითითების გარეშე.

შემსყიდველმა ორგანიზაციამ (ჩვენს მაგალითზე ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი) თსუ შესყიდვების სამსახურის ვებ-გვერდზე, მენიუს ჩამონათვალში “სატენდერო დოკუმენტაცია” უნდა ატვირთოს შემდეგი სახის სატენდერო დოკუმენტაცია:

1. სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ ხელშეკრულების პროექტი
2. ხელშეკრულების შესრულების საგარანტიო უზრუნველყოფა(საბანკო გარანტია)
3. აფიდავიტი

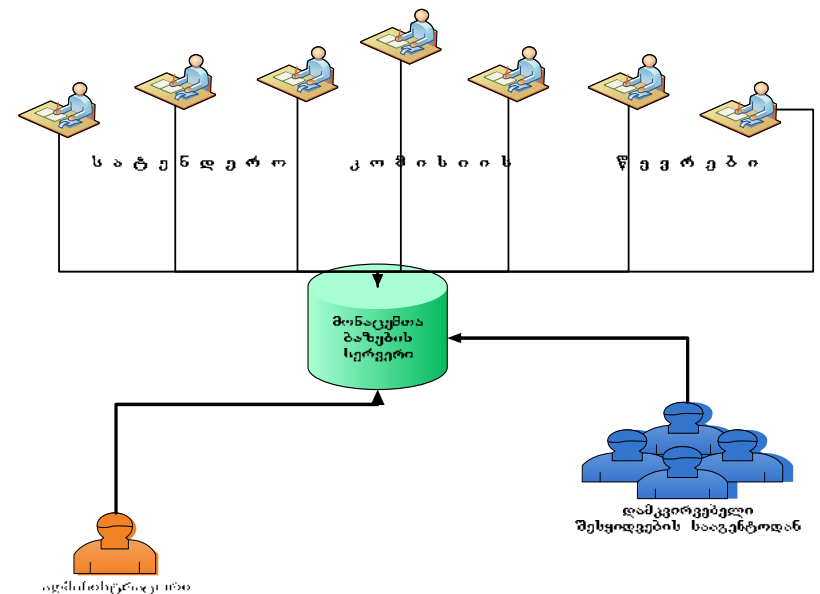
სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ ხელშეკრულების პროექტი წარმოადგენს დოკუმენტს, რომელიც დაიდება ელექტრონული ტენდერის ჩატარების შედეგად. წინამდებარე ხელშეკრულების პროექტის პირობების დაზუსტება განხორციელდება გამარჯვებული პრეტენდენტის სატენდერო წინადადების შესაბამისად, რომელიც ამავდროულად, დართული ექნება ხელშეკრულებას, როგორც მისი განუყოფელი ნაწილი.

ხელშეკრულების შესრულების საგარანტიო უზრუნველყოფაში (საბანკო გარანტია) ასახულია ინფორმაცია, რომლის მიხედვითაც გარანტორი ბანკი (გარანტორები) ვალდებულია ღებულობს იმის შესახებ, რომ თუ მისი გარანტიის ქვეშ მყოფმა მომწოდებელმა არ შეასრულა შემსყიდველ ორგანიზაციასა და მომწოდებელს შორის დადებული ხელშეკრულება, იგი ვალდებულია აუნაზღაუროს შემსყიდველ ორგანიზაციას საგარანტო ხელშეკრულებაში მითითებული თანხა.

სახელმწიფო შესყიდვების მიზნებისთვის აფიდავიტი წარმოადგენს სატენდერო წინადადების დამოუკიდებლად განსაზღვრის თაობაზე წერილობით დოკუმენტს, რომლის ხელმოწერილი პრეტენდენტის სახელით ადასტურებს დოკუმენტში მითითებული ინფორმაციისა და გარემოებების უტყუარობას და საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით პასუხს აგებს აღნიშნული ინფორმაციისა და გარემოებების უტყუარობაზე. აფიდავიტით განსაზღვრული პირობების დარღვევა იწვევს სისხლის-სამართლებრივ პასუხისმგებლობას საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 195¹ მუხლის შესაბამისად.

ტენდერში მონაწილეობის მისაღებად პრეტენდენტი საჭირო

ინფორმაციას აგზავნის მისთვის სპეციალურად გამოყოფილ მისამართზე, რომელიც ტენდერის გამოცხადებისას მითითებულია ვებ-გვერდზე. ტენდერის მონაცემთა ბაზების ადმინისტრატორი პრეტენდენტისაგან მიღებულ ე.წ. ფასების ცხრილიდან იღებს ინფორმაციას ისე, რომ არ ჩანდეს ტენდერში მონაწილის ვინაობის მიმანიშნებელი რაიმე ინფორმაცია, ანიჭებს მას გარკვეულ ნომერს და ამ დოკუმენტს გამოიტანს სატენდერო კომისიის წევრთა წინაშე შეფასებისათვის უკვე სატენდერო განცხადებაში მითითებულ დროის მომენტისათვის. უნდა ავლნიშნოთ, რომ სატენდერო კომისიის თითოეული წევრი ტენდერის მიმდინარეობის დროს იმყოფება თავის ავტომატიზებულ სამუშაო ადგილებზე. ტენდერის მიმდინარეობის სქემა ასე შეიძლება გამოვსახოთ:

ტენდერის ნორმალურად ჩასატარებლად კომისიის თვითოეული წევრისათვის აუცილებელია შემდეგი კომპიუტერული ტექნიკა:

1. პროცესორი HP E7300 (Intel Core i7-2600, CPU 3.4 GHz, RAM 4 GB, HDD 1 TB

2. მონიტორი HP Compaq LA 2306x
  3. უწყვეტი კვების წყარო UPS-INTEX IT-650 VA
  4. პრინტერი HP LaserJet pro M1132 MFP (Print, Copy, Scan)
- ვებგვერდისა და პროგრამებისათვის:
სერვერი HP ProLiant NL150 Dual Core Intel Xeon Cpu 3.0 GHz, RAM 4 GB, HDD 600 GB;

ტენდერის ჩატარებისათვის საჭირო მონაცემთა ბაზებისათვის არსებობს მონაცემთა ბაზების სერვერი, რომელზეც მოთავსებული პროგრამები შესრულებულია Microsoft Access 2007-ის საფუძველზე. ტენდერში მონაწილე კომისიის წევრებსა და დამკვირვებლებს ადმინისტრატორი უზრუნველყოფს თავიანთი User-ებით და შესაბამისი Password-ებით, რომლითაც უზრუნველყოფილია ბაზებთან სამუშაოდ წვდომა.

თბილისის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის შესყიდვების სამსახურის ვებ-გვერდის სატესტო ვერსია www.spatest.tsu.ge განთავსებულია თსუ ინფორმაციული ტექნოლოგიებისა და ოპერაციების მართვის დეპარტამენტის HP ProLiant NL150 სერვერზე.

უნდა აღინიშნოს, რომ სერვერ HP ProLiant NL150-ზე და ტენდერში მონაწილეთა კომპიუტერებზე დაინსტალირებული უნდა იყოს:

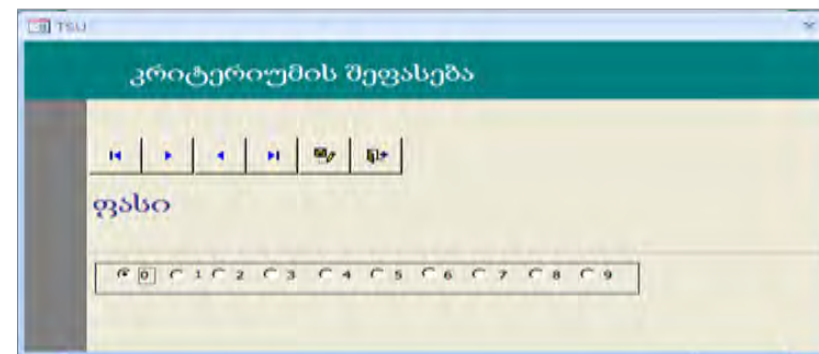
- 1). Microsoft SQL Server 2008 ;
- 2). Microsoft office Word 2007;
- 3). Microsoft office Access 2007;
- 4). Microsoft office Excel 2007
- 5). Equipments-მატერიალურ-ტექნიკური რესურსების მონაცემთა ბაზა;
- 6). Baza1-ტენდერის მონაცემთა ბაზა.

“სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ” საქართველოს განახლებული კანონმდებლობიდან გამომდინარე, განსაკუთრებული მნიშვნელობა სახელმწიფო შესყიდვის განხორციელებისას ენიჭება ფასს. ჩვენს მიერ შემოთავაზებულ მეთოდში ფასი არაა ერთადერთი კრიტერიუმი.¹ სატენდერო კომისიის წევრები თავიდანვე თანხ-

¹ გოგნაძე თ. ელექტრონული ფორმით ტენდერების ჩატარების სრულყოფის საკითხისათვის. ჟურნალი "ახალი ეკონომისტი", 2012, №2.

მდებრიან თუ რა კრიტერიუმებით უნდა მოხდეს ამა თუ იმ სატენდერო წინადადების შეფასება. მაგალითად: ფასი, ხარისხი, გარანტია, გადახდის პირობები და ვადები, გამოცდილება და ა.შ. სატენდერო წინადადებაში მითითებული ტენდერის ჩატარების თარიღის დადგომისათვის კომისიის წევრები პირველად აფასებენ კრიტერიუმს ტენდერის მონაცემთა ბაზა Baza1-ის შესაბამისი

კრიტერიუმის შეფასების პუნქტის შევსების შემდეგ:

აქ ეკრანზე ჩნდება კრიტერიუმები და კომისიის ყველა წევრი უნერს მას შეფასებას (0-დან 9-ის ჩათვლით). შეფასებები ინახება კრიტერიუმის შეფასებების ცხრილში. მას შემდეგ, რაც ყველა კომისიის წევრი ერთმანეთისაგან დამოუკიდებლად სამუშაო ადგილებიდან ყველა კრიტერიუმებზე დააფიქსირებს შეფასების ქულებს (0÷9), შეფასების მაქსიმალური და მინიმალური ციფრები უქმდება თითოეული კომისიის წევრის შეფასებებიდან.

ზემოხსენებული პროცედურა განვიხილოთ კონკრეტულ მაგალითზე: დაუშვათ, რომ კომისიის შვიდმა წევრმა ხუთი კრიტერიუმი შეაფასა შემდეგნაირად (იხ. ცხრ №1):

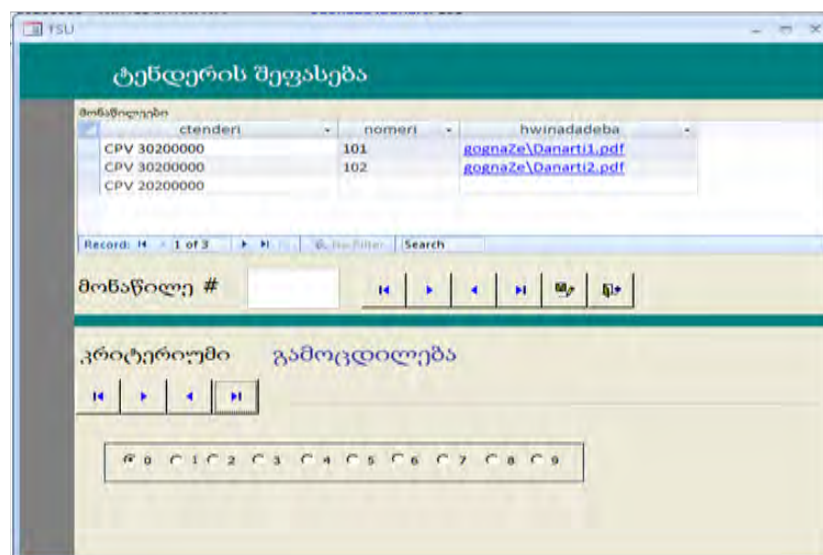
ახალი ჯამი მიიღება ყვითელი ფერის შეფასებების (კრიტერიუმის მაქსიმალური და მინიმალური შეფასებები) ამოგდებათ. კომისიის პირველი წევრისათვის პირველი კრიტერიუმის შეფასების კოეფიციენტი არის $28:55=0,51$; მეორე წევრისათვის $20:55=0,36$; მესამე წევრისათვის $7:55=0,13$ და ა.შ. აქ დამრგვალებას ვახდენთ მესამედი სიზუსტით. ამის შემდეგ კომისია გადადის სატენდერო წინადადების შეფასებაზე.

ცხრილი. №1 კრიტერიუმების შეფასებები

	კრიტ1	კრიტ2	კრიტ3	კრიტ4	კრიტ5	
ნევი1	5	4	2	1	0	
ნევი2	3	4	1	0	0	
ნევი3	4	3	1	0	0	
ნევი4	5	5	2	0	1	
ნევი5	8	6	2	0	0	
ნევი6	9	3	1	0	0	
ნევი7	6	4	0	0	0	
ჯამი	40	29	9	1	1	80
ახალი ჯამი	28	20	7	0	0	55
კოეფიციენტი	0.51	0.36	0.13	0.00	0.00	

კომისიის თითოეული ნევი ეცნობა ყველა წინადადებას და უნერს შეფასებას კრიტერიუმების მიხედვით (პირობითად 0-9). შეფასებები ინახება წინადადების შეფასებების ცხრილში

სურ. №2. წინადადებების შეფასებათა ცხრილი

ანალოგიურად დაუშვათ, რომ რომელიმე ორგანიზაციის სატენდერო წინადადება კომისიის წევრებმა შეაფასეს შემდეგნაირად:

	კრიტ1	კრიტ2	კრიტ3	კრიტ4	კრიტ5	
ნევი1	8	8	2	9	0	
ნევი2	8	5	1	8	0	
ნევი3	6	7	1	5	0	
ნევი4	6	5	2	6	2	
ნევი5	5	6	2	8	0	
ნევი6	7	6	1	9	0	
ნევი7	1	4	0	8	0	
ჯამი	41	41	9	53	2	
კოეფიცი.	0.51	0.36	0.13	0.00	0.00	
ქულა	20.87	14.91	1.15	0.00	0.00	36.93

საბოლოო ქულა

აქედან კომისიის თითოეული ნევრის მიერ სატენდერო წინადადების შეფასებისას თითოეულ კრიტერიუმზე დაწერილი ქულების ჯამის შესაბამის კოეფიციენტზე გამრავლებით მიღებული ნამრავლების შეჯამებით მიიღება ორგანიზაციის (მომწოდებლის) სატენდერო წინადადების შეფასების საბოლოო ქულა. ანალოგიურად გამოითვლება სხვა ორგანიზაციების (მომწოდებლების) შედეგები. გამარჯვებულად გამოცხადდება ორგანიზაცია, რომელიც ჯამში მეტ ქულებს დააგროვებს. ამის შემდეგ ტენდერში გამარჯვებული ფირმის მიერ ხდება საჭირო დოკუმენტაციის წარმოდგენა შემსყიდველ ორგანიზაციაში და ხელშეკრულების გაფორმება.